

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ОСВІТА У ХХІ СТОЛІТТІ: ШЛЯХИ РОЗВИТКУ

Випуск 5

*Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
“Новітні освітні технології в контексті сучасних
глобалізаційних та інтеграційних процесів”
м. Київ, МАУП, 10 жовтня 2012 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2013

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 9 від 31.10.12)*

Редакційна колегія:

*Подоляка А. М., д-р юрид. наук — головний редактор
Головатий М. Ф., д-р політ. наук, проф. — заступник головного редактора
Чернуха Н. М., д-р пед. наук, проф. — заступник головного редактора
Ігнатченко А. А., канд. техн. наук — відповідальний редактор*

Видання здійснене в рамках проекту
“Наукові праці МАУП”

**Освіта у ХХІ столітті: шляхи розвитку / МАУП. — К.: ДП “Видав-
О-72 ничий дім “Персонал”, 2010 —**

Вип. 5: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
“Новітні освітні технології в контексті сучасних глобалізаційних та інтегра-
ційних процесів”, м. Київ, МАУП, 10 жовт. 2012 р. / редкол.: А. М. Подоляка
(голов. ред.), М. Ф. Головатий (заст. голов. ред.), Н. М. Чернуха (заст. голов. ред.),
А. А. Ігнатченко (відп. ред.). — 2013. — 264 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У збірнику подано статті учасників Міжнародної науково-практичної конференції
“Новітні освітні технології в контексті сучасних глобалізаційних та інтеграційних
процесів”, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — розвитку освіти в Украї-
ні. Статті охоплюють широкий діапазон наукових досліджень українських учених.

Для науковців, освітян, державних службовців, політиків, викладачів і студентів,
а також усіх, хто цікавиться розвитком української освіти.

ББК 74.04(4УКР)я43

І. М. Найдьонов

Педагогічна практика фахівця-магістра: проблеми, причини, шляхи оптимізації 80

Т. І. Науменко

Психолого-педагогічні моделі розумового розвитку дітей раннього віку 88

І. Г. Павленко

Сучасні підходи щодо формування толерантності майбутніх учителів 93

С. В. Павлюк

Зміни визначальних впливів на університети Європи 96

Л. О. Паславська

Традиції декоративно-ужиткового мистецтва у сучасній дизайн-освіті 99

С. Ф. Радзімовська

Інтеграційні процеси в освіті 103

В. В. Утвенко

Роль органів місцевого самоврядування України в управлінні освітніми закладами 107

О. В. Харченко

Особливості перекладу стилістичних засобів, що пов'язані з концептом “гроші” 112

Г. П. Щука

Етапи проведення порівняльно-педагогічних досліджень систем професійної туристської освіти 119

В. В. Баєв

Формування професійних компетенцій фахівців із стандартизації та сертифікації суб'єктів туристичної індустрії 121

Н. В. Головач

Заходи полегшення професійної адаптації студентів у вищому навчальному закладі 128

Є. Ю. Гончаренко

Проблематика перекладу рекламних текстів з німецької мови українською в контексті вивчення ділової іноземної мови 132

Д. Є. Денисенко, О. В. Мариненко

Необхідність викладання історичних дисциплін на юридичних факультетах майбутнім спеціалістам 136

О. А. Корман

Центри сімейного консультування, як інструмент роботи з молоддю та батьками 140

Г. А. Костенко-Костейчук,

М. А. Дегтяренко
Проблеми вітчизняної освіти та Болонський процес 145

О. В. Котеньова, А. Ю. Батрак

Ефективність застосування мультимедійних технологій у процесі викладання правових дисциплін у ВНЗ 148

Магеррамзаде Алібала

Саттар огли
Аналіз впливу сучасної світової кризи на реальну економіку 151

О. М. Масловська

Роль мультимедіа ресурсів в Україні як сучасний засіб навчання 158

І. О. Проценко

Трансформація інститутів державної влади в контексті проблем освітньої політики 163

С. І. Слободян, Л. Г. Крамаренко

PR в інноваційному розвитку як суспільний престиж наукової діяльності 167

Г. А. КОСТЕНКО-КОСТЕЙЧУК

д-р філос. в галузі права, доц.

Міжрегіональна Академія управління персоналом, м. Київ

М. А. ДЕГТЯРЕНКО

магістр

*Інститут міжнародних відносин Київського національного університету
ім. Тараса Шевченка*

ПРОБЛЕМИ ВІТЧИЗНЯНОЇ ОСВІТИ ТА БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС

Освіта у XXI столітті: шляхи розвитку, вип. 5, 2013, 145—147

На сьогодні система вищої освіти України перебуває на етапі реформування, яке будується на прагненні до приєднання української освітньої системи до Болонського процесу. Болонська декларація передбачає чотири головні положення. Перше — введення двох рівнів вищої освіти (бакалавр та магістр). Друге — накопичувальна система нарахування залікових балів (ECTS). Сенс її в тому, щоб студент міг слухати курси послідовно в різних університетах Європи. Третє положення — університетський диплом будь-якої країни-учасниці Болонського процесу повинен до 2010 р. визнаватися у всіх інших країнах, що підписали декларацію. Четверте — вільна міграція трудових ресурсів, рівність прав громадян різних країн під час приймання на роботу.

Безсумнівно, в Болонській системі бачиться багато позитивних перспектив, що впливають як на державу, так і на суспільство.

В умовах становлення ринкових відносин в Україні та глобалізації ринкових послуг, які відображено в Болонській конвенції, істотно змінюється соціальне замовлення на фахівців, і в зв'язку з цим, — роль освіти. Чи готова національна вища школа до підготовки фахівця, здатного до активної творчої діяльності та постійного самовдосконалення?

Досвід багатьох вишів, зокрема й нашого, показує, що передумови до позитивного вирішення завдань, поставлених перед вищою школою, є. Якщо назвати це, як колись, методичними рекомендаціями для викладачів університету, то вони будуть сформульовані як основні принципи системи активного оволодіння студентами своєю майбутньою спеціальністю.

Одним із найвідоміших процесів, пов'язаних із модернізацією освіти, є Болонський процес. Початок даному процесу покладено 1999-го, коли міністри освіти 29 європей-

ських держав підписали так звану Болонську декларацію, яка має наступні цілі:

- побудова європейської зони вищої освіти як ключового напрямку розвитку мобільності громадян із можливістю працевлаштування;
- формування і зміцнення інтелектуального, культурного, соціального і науково-технічного потенціалу Європи; підвищення престижності у світі європейської вищої школи;
- забезпечення конкурентоспроможності європейських вишів з іншими системами освіти в боротьбі за студентів, гроші, вплив; досягнення більшої сумісності й порівняності національних систем вищої освіти; підвищення якості освіти;
- підвищення центральної ролі університетів у розвитку європейських культурних цінностей, в яких університети розглядаються як носії європейської свідомості.

Більш конкретно Болонський процес спрямований на реалізацію наступних завдань:

- прийняття системи, що легко читається і порівнюваних ступенів “бакалавр”, “магістр”, “доктор” (PhD);
- упровадження системи, заснованої на двох циклах: бакалаврат, магістратура;
- запровадження єдиної системи залікових одиниць;
- розвиток мобільності завдяки визнанню дипломів і залікових одиниць;

- розвиток європейського співробітництва в галузі забезпечення якості;
- розвиток європейського простору вищої освіти;
- сприяння навчанню упродовж усього життя;
- участь вишів і студентів у процесі розвитку Болонського процесу;
- підвищення привабливості європейського простору вищої освіти;
- об'єднання європейського простору вищої освіти та європейського простору наукових досліджень для формування в Європі суспільства, заснованого на знаннях.

Зазначені завдання виглядають цілком привабливо, особливо для студіюючої молоді. У той самий час з боку європейського, та втім і російського експертного співтовариства, з поглядом на формування загальноєвропейського освітнього простору як елемента модернізації виникає більше сумнівів, ніж ентузіазму.

Наприклад, перехід до системи легкозрозумілих і сумірних ступенів, мета якої — підвищення мобільності, заснованої на двох базових циклах, призводить у країнах Європи до загального зниження рівня і якості вищої освіти та ускладнення процесу працевлаштування. Цьому сприяють наступні чинники. По-перше, введення бакалаврату означає скорочення загальних термінів навчання, необхідних для здобуття вищої освіти.

По-друге, руйнується система навчання, яка в рамках кваліфікації

“дипломований спеціаліст” припускає ранню спеціалізацію, що робить освіту фундаментальнішою.

По-третє, магістратура здійснюється практично повністю на платній основі, що робить її малодоступною.

У Болонській декларації говориться, що “ступінь, що присуджується після першого циклу, має бути затребуваним на європейському ринку праці як кваліфікація відповідного рівня”. Як стверджує Бернд Шнайдер, експерт Європейського парламенту, в Німеччині з’ясувалося, що бакалаври, необхідність підготовки яких пояснювалася потребою ринку праці, виявилися малопривабливими для роботодавця, і підприємці воліють брати на роботу фахівців із дипломом старого зразка.

У той самий час у Західній Європі один із найоптимальніших варіантів участі в Болонському процесі відображається у стрімкому розвитку альтернативних сегментів ринку освітніх послуг, розрахованих “на експорт”, при збереженні традиційних інститутів освіти. Прикладом може послужити розвиток “міжнародних вишів” та спеціалізованих “міжнародних університетських програм” у Нідерландах та інших країнах Європи.

Болонський процес має цілком конкретні переваги. Він багато в чому орієнтований на загальні потреби Європи, і його завдання ставляться далеко не до суті освіти. Для Європи, і насамперед ЄС, інтеграція у сфері освіти має геополітичний сенс, будучи спрямована проти домінування американських освітніх послуг та стандартів і на “просуван-

ня європейської системи вищої освіти по всьому світу”. Центральним же завданням європейської модернізації освіти є соціалізація молоді, яка зможе жити в єдиній Європі.

Основним завданням сучасної вищої школи на етапі входження української освіти у всесвітній освітній простір є забезпечення фундаментальної наукової, професійної та загальнокультурної підготовки студентів.

Процес підготовки нової генерації вчених актуалізується сучасними тенденціями соціально-економічного розвитку країни, переходом від індустріального до інформаційно-технологічного суспільства, до суспільства знань.

Особистий досвід роботи у вищих навчальних закладах із студентами показує, що останнім часом зріс інтерес до наукової роботи. Сучасна студентська молодь, яка непогано знає іноземну мову, володіє комп’ютером і вміє працювати в Інтернеті, щодня отримує велику кількість інформації та відчуває потребу в її систематизації. Наукову роботу, як і будь-яку пізнавальну діяльність, можна розглядати як систему, що складається із суб’єкта пізнання (особистості), процесу пізнання, продукту пізнання, мети, умів, яких вона потребує. Визнання системного підходу як важливого методологічного способу наукового пізнання, який являє собою системне охоплення, системне уявлення, системну організацію дослідження об’єктів із подальшою оптимізацією її структури і функцій, почало функціонувати ще в 30 рр. XX ст.